

Література про митця

10 картин Казимира Малевича: не “Квадратом” єдиним [Електронний ресурс] // ChangeUA. – Електрон. текст. – Режим доступу: <http://changeua.com/10-kartyn-kazimira-malevicha-ne-kvadratom-edynim/>, свободний (дата звернення: 26.02.2016). – Назва з екрана. – Язык рус.

Великие художники XX века [Текст] / авт.-сост.: П. С. Богданов, Г. Б. Богданова. – Москва : Мартин, 2001. – 479 с. : ил.

Казимир Малевич [Текст] // Авангард. Українські художники першої третини XX ст. / Д. О. Горбачов. – Київ : Мистецтво, 2016. – С. 194-215.: ил. – Мова укр., англ.

Каташинская, А. Удивительные факты из жизни Казимира Малевича [Електронний ресурс] // Комсомольская правда в Украине. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://kp.ua/life/491776-udyvytelnye-fakty-uz-zhyznu-kazymyра-malevycha>, свободний (дата звернення: 23.02.2015). – Назва з екрана. – Язык рус.

Малевич, К. С. Черный квадрат [Текст]. – Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2003. – 574 с. : ил

Пейзаж недалеко від Києва, 1930

Малевич Казимир Северинович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електрон. текст. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%A1%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87, вільний (дата звернення: 18.12.2017). – Назва з екрана. – Мова укр.

Самин, Д. К. Сто великих художников [Текст]. – Москва : Вече, 2004. – 480 с.

Скляренко, В. М. Сто знаменитых художников XIX-XX вв. [Текст] / авт. В. М. Скляренко [та ін.] ; худож.-оформ. Л. Д. Киркач. – Харьков : Фолио, 2006. – 511 с. : ил.

Сто видатних українців [Текст] / авт. ст. Н. В. Астапенко [та ін.]. – Київ : Арій, 2006. – 496 с. Хорошевський, А. Ю. Проект "Україна". Галерея національних героїв [Текст]. – Харків : Бібколектор, 2012. – 413 с. : ил., портр.

Шедевры українського живопису = Chefs-D'oeuvre de la Peinture Ukrainienne [Образотворчий матеріал] : альбом / вступ. ст., упоряд. Д. Горбачова ; комент. Д. Горбачова, С. Папети. – Київ : Мистецтво, 2008. – 608 с. : ил.

Контактна інформація:

02166, м. Київ,

вул. Курчатова 9/21

тел.: 519-89-80

e-mail: bibliotekakuchera@ukr.net

веб-сайт: www.desnabib.kiev.ua

Централізована бібліотечна система
Деснянського району
м. Києва
Бібліотека ім. В. Кучера

**Казимир Северинович
Малевич**

1878-1935

(художник-авангардист)

ПАМ'ЯТКА

за проектом
«Пам'ятай! Відроди! Збережи!»

Пам'ятка створена на базі фондів бібліотек ЦБС та
Інтернет-ресурсів

Київ, 2018

Шановні Друзі!

Пропонуємо Вашій увазі пам'ятку, присвячену **Казимиру Севериновичу Малевичу**, всесвітньо відомому українському художнику-авангардисту, засновнику супрематизму та кубофутуризму, педагогу, теоретику мистецтва.

Народився Казимир Малевич **23 лютого 1878** року в Києві, у сім'ї з польським корінням.

Його батько, Северин Антонович, працював керуючим справами на цукрозаводі і мріяв бачити свого сина майбутнім цукроваром. Мати – Людвіга Олександрівна – поетично обдарована натура, писала вірші польською мовою. Усе дитинство Казимир виховувався у традиціях двох культур — української і польської.

До 17 років жив на Поділлі, Харківщині, Чернігівщині.

Малювати вчився у Миколи Пимоненка, в Київській мистецькій школі (1895-1897).

У 1905 р. Малевич переїжджає до Росії. Викладає у художній школі Вітебська, працює директором Інституту художньої культури в Ленінграді.

У 1927 р. переїжджає до Києва, де зусиллями Миколи Скрипника Малевичу було створено нормальні умови для творчості. Але початок репресій в Україні проти інтелігенції змусив Малевича знову повернутись у Ленінград.

З погіршенням політичної ситуації в СРСР Малевич збирався переїхати до Європи. Весь свій архів, який накопичився у нього до березня 1927 року, він вивіз за кордон. Цей архів Малевича зберігається в наш час в Берліні. Восени 1930 р. був заарештований ОГПУ як «німецький шпигун». Багато його рукописів були конфісковані та знищені чекістами.

Помер художник **15 травня 1935 року** в Ленінграді, похований під Москвою.

Творча діяльність

Вперше роботи Малевича з'явилися на виставці у 1898 році, він стрімко проходив різні етапи розвитку мистецтва.

Художник був шукачем філософії кольору та дослідником динаміки кольорових співвідношень.

У 1910 р. його роботи з'являються на найбільш "лівій" на ті часи експозиції – першій виставці нового творчого об'єднання "Бубновий валет".

У 1912-му художник стає ще лівішим – експонується на виставці "Ослячий хвіст". Її склали роботи М. Ларіонова, Н. Гончарової, Марка Шагала, та ін.

Все більше Казимира захоплює нова творча організація, члени якої називали себе футуристами.

"Чорний квадрат" Малевича шокував культурну публіку 1913 року і до цього часу продовжує шокувати ту її частину, для якої сутність картини не змінюється від того, червоне чи біле тло має чорний квадрат.

Чорний квадрат, 1913

Але і кубофутуризм став для Малевича пройденим етапом. У своїй майстерні він таємно працює над картинами у зовсім новій манері, яку називає супрематизм (від латинського "supremus" – вищий).

Нові роботи були показані 1915-го на Останній футуристичній виставці картин під назвою "**0, 10**" (Петроград).

Супрематизм, 1916

У 1919 році його запрошують викладати в Народну художню школу, засновником і головою якої є Марк Шагал.

Учні Малевича створюють об'єднання "Молпосновіс" (Молоді послідовники нового мистецтва).

У житті Малевича було три персональні виставки.

Перша (1919) – у Москві під назвою "Казимир Малевич. Його шлях від імпресіонізму до супрематизму".

Друга – до 25-річчя творчої діяльності художника.

А третя (1930) – вже у Києві, оскільки останній сплеск творчої активності автора безпосередньо пов'язаний з Україною.

Зимовий пейзаж, кінець 1920-х років

Всесвітня слава приходить до Малевича в середині 1920-х років. Його твори представлені на численних виставках у країнах Західної Європи та США. Перебування Малевича за кордоном (Польща, Німеччина, США) стає справжнім тріумфом.